

nævnte, kommer der en rapport i to bind om det folkeretlige grundlag mellem Danmark/Grønland og Danmark/Færøerne, som er lavet af uafhængige eksperter.

Hidtil har det hovedsagelig været den danske stats eksperter, der har defineret forholdet. Jeg kan bare nævne Alf Ross og Max Sørensen, som man stadig væk bruger som grundlag. Nu kan vi altså få et uvildigt grundlag og nogle nye perspektiver på det her, og jeg har forstået, at der også er mange interessante ting i de her nye rapporter, både om da Færøerne havde sin folkeafstemning i 1946, om da Grønland fik den danske grundlov sat i kraft i 1953 osv. Jeg håber, at man kan bruge det her til at få en mere ligeværdig dialog, hvor man accepterer, at der også kan være forskellige retlige opfattelser af forholdene mellem landene. Jeg håber som sagt, at det vil føre til en mere fordomsfri debat.

Jeg hæftede mig ved, at statsministeren i sin tale i tirsdags ville gøre op med det, han kaldte for fortidens ideologiske blokeringer. Det var jeg glad for at høre. Jeg har tiltro til, at dette opgør med fortidens ideologiske blokeringer ikke har den fodnote, at »denne sætning gælder ikke for Færøerne og Grønland.«

Der er sandelig brug for et opgør med fortidens ideologiske blokeringer i forholdet mellem Danmark og Færøerne. Vi skal ud af den ensidige affejning af de færøske selvstændighedskrav som gammel nationalisme og noget, der er vendt imod Danmark. Vi skal ud af den ideologiske blokering, at Færøerne og Grønland er integrerede dele af Danmark, og at det er den danske regering, der definerer, hvad man kan og ikke kan i forholdene. For jeg synes nemlig, at det er udtryk for gammeldags nationalisme og blokering, at man har den holdning i Danmark.

En af de største ideologiske blokeringer for dialogen om selvstændighed i Nordatlanten er den danske regerings brug af den danske grundlov. Hver gang vi taler om at tage det afgørende skridt, trækkes grundloven op af skuffen og bruges til at slå færingerne og grønlænderne i hovedet med: Det kan ikke lade sig gøre, det siger grundloven. Ingen diskussion, ingen politisk dialog.

Kl. 13.40

Det er jo helt absurd at tænke sig, at den danske grundlov, som er Danmarks frihedsbrev og grundlaget for Danmarks og det danske folks demokrati, som vi har meget stor respekt for, bruges som argument imod det færøske og det

grønlandske folks frihed og det færøske og det grønlandske folks fulde demokrati.

Det holder jo ikke. For det første har det færøske og det grønlandske folk jo aldrig vedtaget den danske grundlov som deres egen. For det andet er der ikke noget i den danske grundlov, der forhindrer den færøske og grønlandske selvstændighed. Så grundloven bruges desværre som en af fortidens ideologiske blokeringer, og det har den efter min mening ikke fortjent.

Så vi skal ud af de her blokeringer og tale om det, som statsministeren også brugte meget tid på i sin tale, nemlig globaliseringens udfordringer, også for Færøerne og Grønland: behovet for dynamik og kreativitet, viden og uddannelse og internationalt samarbejde.

For det er nemlig det, den færøske selvstændighedskamp handler om: at vi kan deltage på lige fod i verden, selv tage ansvaret for vores samfunds udvikling i den globaliserede verden; at vi ikke bliver holdt i et afhængighedsforhold, hvor energien bruges på at snakke om, hvor mange penge der kommer fra Danmark, men hvor energien bedre kan bruges på at snakke om, hvordan vi kan skabe nye værdier i det færøske samfund og skabe et solidarisk samfund på Færøerne. Det er målet for selvstændigheden.

Det må da stå klart for alle, at Færøerne ikke kan hænge tilbage som en krympet uldsok i Nordatlanten, mens verden ændrer sig med rivende fart. Selvstændigheden er jo redskabet til at deltage i den globaliserede verden.

Statsministeren talte også om de her forældede atlas i den danske folkeskole. Det er jo rigtigt, at atlas over verden har ændret sig meget, og man kan da ikke tro, at atlasset over Nordatlanten skal stå uforandret i al tid fremover. Det må også ændres.

Jeg mener egentlig også, at det må være en stor fordel for Danmark at få afklaret det her forhold til dets gamle kolonier, også for dansk politik og for danske interesser.

Vi har flere eksempler på, at når de færøske og de grønlandske interesser går imod de danske, så har vi en konflikt. Som oftest vinder den danske holdning, det er klart. Nogle gange lykkes det så ved hjælp af et eller andet redskab at presse den danske regering eller det danske Folketing til at have en anden holdning som følge af de færøske og grønlandske ønsker, men det skaber heller ikke tilfredshed i Danmark. Det har vi set i det seneste spørgsmål om hvalfangst.

Vi kommer til at se det mere og mere i spørgsmålet om EU, for uanset hvad juridiske eksper-